

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาเชิงพยากรณ์ (Descriptive Predictive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาล จำนวน 172 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบสอบถามคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้นโยบายการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ แบบสอบถามการสนับสนุนจากองค์กร และแบบสอบถามการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ซึ่งผ่านการหาคุณภาพของแบบสอบถามในส่วนความตรง โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เท่ากับ .80, .80, 1.0, 1.0, .80 ตามลำดับ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จำนวน 30 คน และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's α Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .91, .96, .89, .92, .70 ตามลำดับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และใช้เวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2549 รวมระยะเวลา 1 เดือน

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และหาอำนาจการทำนายระหว่างคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทัศนคติต่อการใช้นโยบายการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และการสนับสนุนจากองค์กร กับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรพยาบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 97.1 อยู่ในกลุ่มอายุ 23-29 ปี มากที่สุด ร้อยละ 40.1 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 33.1 กลุ่มอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 17.4 และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 9.4 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีอายุโดยเฉลี่ย 34.26 ปี ($SD = 8.72$) อายุน้อยที่สุด 23 ปี อายุมากที่สุด 57 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการมากที่สุด ร้อยละ 92.4 ส่วนที่เหลือปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 7.6 เมื่อจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม มากที่สุดร้อยละ 29.1 รองลงมา คือ แผนกศัลยกรรม ร้อยละ 24.4 หอผู้ป่วยหนัก ร้อยละ 19.2 หอผู้ป่วยพิเศษ ร้อยละ 15.7 และหอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม ร้อยละ 11.6 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 29.7 รองลงมา คือ ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 27.3 ประสบการณ์โดยเฉลี่ย 11.95 ปี ($SD = 8.38$) ประสบการณ์น้อยที่สุด 1 ปี มากที่สุด 33 ปี ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ร้อยละ 95.9 โดยได้รับความรู้จากการอบรม/ประชุมวิชาการ มากที่สุด ร้อยละ 46.8 รองลงมา คือ การแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ร่วมงาน ร้อยละ 31.5 การถ่ายทอดความรู้จากหัวหน้างาน ร้อยละ 15.4 และ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

2. บุคลากรพยาบาลประเมินความครบถ้วนของคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.44$) ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล โดยรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 83.45$, $SD = 8.84$) ทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ของบุคลากรพยาบาล อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.17$, $SD = 0.41$) การสนับสนุนจากองค์กร โดยรวม อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ และการจัดกิจกรรมการทบทวนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ยังอยู่ในระดับน้อย โดยมากกว่าร้อยละ 20 สำหรับการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล โดยรวม อยู่ในระดับเป็นประจำและระดับบ่อยครั้ง แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การเทปสสาวะโดยใช้ฆาชนะรองรับที่สะอาดและแยกใช้สำหรับผู้ป่วยแต่ละราย และการเปลี่ยนสายสวนและถุงรองรับปัสสาวะทั้งหมดในกรณีที่คาสายสวนปัสสาวะเป็นเวลานาน อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง โดยมากกว่า ร้อยละ 20

3. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวน

ปัสสาวะ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ
ทัศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และ การสนับสนุนจาก
องค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล
ผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.28, 0.26, 0.25, 0.33$ และ 0.35
ตามลำดับ, $p < .05$)

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาปัจจัยทำนายการปฏิบัติของ
บุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ พบว่า ปัจจัย
การสนับสนุนจากองค์กร ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และทัศนคติต่อการ
ใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติของบุคลากร
พยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ได้ร้อยละ 20 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ($p < .01$) และสร้างสมการทำนายได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

การปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ = $58.09 +$
 $.22$ (การสนับสนุนจากองค์กร) + $.22$ (ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ) + $.25$
(ทัศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ)

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$Z' (\text{การปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ}) = .26 (Z_{\text{การสนับสนุนจากองค์กร}}) + .21 (Z_{\text{ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ}}) + .17 (Z_{\text{ทัศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ}})$

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล
ผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ
ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ
การพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทัศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่
คาสายสวนปัสสาวะ และ การสนับสนุนจากองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของ
บุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถอภิปรายผล
ได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .28, p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ เนื่องจาก แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ บุคลากรเห็นว่ามีคุณลักษณะครบถ้วนทั้ง 5 ด้าน กล่าวคือ ข้อเสนอแนะการปฏิบัติที่ได้มาจาก แหล่งข้อมูลที่ได้มาตรฐาน และมีความน่าเชื่อถือจากศูนย์ควบคุมโรค ประเทศสหรัฐอเมริกา (CDC, 2001) และ สถาบันโจแอนนาบริกส์ ประเทศออสเตรเลีย (JBI, 2000) ประกอบกับในขณะที่พัฒนา แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะนั้น อัตราการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะในโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ค่อนข้างสูง บุคลากรจึงเกิดความตระหนัก ในปัญหานี้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญห โดยพยาบาลควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาล เป็นผู้สืบค้นข้อมูลและยกร่างแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จากนั้น ได้เสนอ ขอความคิดเห็นจากหัวหน้าหอผู้ป่วย และบุคลากรพยาบาล เพื่อปรับแนวปฏิบัติการพยาบาลให้มีความสอดคล้องกับบริบทของการให้บริการในโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จึงทำให้บุคลากร เกิดการยอมรับแนวปฏิบัติดังกล่าว นอกจากนั้นยังมีการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับองค์ประกอบ ของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ มีการทดลองใช้ และจัดทำแผนภูมิ ทางเลือกในการปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรพยาบาลเห็นแนวทางในการนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วย ตลอดจนมีการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรพยาบาลต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาล และ ประเมินผลลัพธ์ในการลดอุบัติการณ์การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ อย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้บุคลากรเห็นถึงประโยชน์ และผลลัพธ์จากการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาล ผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ กรอล และคณะ (Grof et al., 1998) ที่ พบว่า คุณลักษณะสำคัญของแนวปฏิบัติการพยาบาลที่จะนำไปสู่การปฏิบัติในคลินิก ประกอบด้วย ความน่าเชื่อถือของข้อเสนอแนะในการปฏิบัติที่ได้มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ รวมถึงความเป็นไปได้ ที่จะนำมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย โดยมีความสอดคล้องกับบริบทและค่านิยมขององค์กร เช่นเดียวกับ โรเจอร์ (Roger, 1995) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลที่จะทำให้บุคลากรเกิด การยอมรับและนำไปใช้ ประกอบด้วย ประโยชน์ ความสอดคล้องกับบริบท ความสามารถปฏิบัติ ตามและเข้าใจได้ง่าย การประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน และการเห็นผลลัพธ์จากการนำไปใช้อย่างชัดเจน การที่บุคลากรพยาบาลรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าว จึงเห็นความสำคัญของการนำแนวปฏิบัติ การพยาบาลไปใช้ในการดูแลผู้ป่วย ดังนั้นจึงยอมรับและปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วย ที่คาสายสวนปัสสาวะ

2. ประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่า ประสพการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .26, p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสพการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะมากกว่า 6 ปีขึ้นไป และมีประสพการณ์โดยเฉลี่ย 12 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะที่มีประสพการณ์มาก การที่ผู้ปฏิบัติมีประสพการณ์มาก ทำให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงตามขั้นตอนและกระบวนการบ่อยครั้ง จึงเกิดการเรียนรู้โดยตรงจากการปฏิบัติ และมักได้เผชิญกับปัญหามาก ทำให้สามารถคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลอย่างรอบคอบ และเลือกแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับความรู้เพิ่มเติมหลังการสำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จากการอบรม/ประชุมวิชาการ ทำให้มีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้และเพิ่มพูนความสามารถเชิงวิชาการของตน รวมถึงได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ร่วมกับผู้ร่วมงานเกี่ยวกับการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ นอกจากนั้น การมีประสพการณ์มากยังทำให้ผู้ปฏิบัติได้เรียนรู้ และเข้าใจกระบวนการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ตลอดจนเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมายขององค์กร และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินซ์คอมบ์ (Winchcombe, 2000) ที่พบว่า ประสพการณ์การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ มีผลต่อกระบวนการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีตามแนวทางที่กำหนดไว้ จากการศึกษาของ นันทา เล็กสวัสดิ์ นฤมล จันทร์ฉาย และ นิตยา ว่องกลกิจศิลป์ (2543) พบว่า ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะจากบุคลากรพยาบาลที่มีประสพการณ์มากในการใส่สายสวนปัสสาวะ มีความเจ็บปวดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนปัสสาวะจากบุคลากรพยาบาลที่มีประสพการณ์น้อย เนื่องจากผู้ที่มีการประสพการณ์ในการใส่สายสวนปัสสาวะจะกระทำด้วยความนุ่มนวล ไม่ใช้แรงดันมาก ทำให้เนื้อเยื่อของท่อปัสสาวะได้รับการระคายเคืองและมีอันตรายน้อยลง จะเห็นว่าการที่ผู้ปฏิบัติมีประสพการณ์มากทำให้มีความเข้าใจเหตุผลของข้อแนะนำการปฏิบัติดังกล่าว เพื่อป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ นอกจากนั้นการมีประสพการณ์มากยังทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จึงมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติของตน ดังนั้นจึงทำให้บุคลากรพยาบาลมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ดี

3. ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .25, p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จากการศึกษาในหลักสูตรการศึกษานุปริญญา และเกือบทั้งหมดได้รับความรู้เพิ่มเติมภายหลังการสำเร็จการศึกษา โดยส่วนใหญ่จากการเข้าร่วมประชุมวิชาการเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ซึ่งเป็นการยกระดับความรู้ความสามารถเชิงวิชาการของบุคลากรพยาบาล และเมื่อเข้าปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมเหล่านี้อยู่เสมอ จึงเกิดทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติ ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ มากกว่า 6 ปีขึ้นไป จึงถือว่าเป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติทางคลินิกสูง มีความเข้าใจสถานการณ์ทางคลินิกที่ปฏิบัติงาน อีกทั้งส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 23-29 ปี ซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ สามารถพิจารณาเหตุผลในการปฏิบัติอย่างรอบคอบ ทำให้มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยแต่ละราย ด้วยความเข้าใจเหตุผลของการปฏิบัติ ตลอดจนสามารถมองภาพรวมของการทำงานที่จะนำไปสู่เป้าหมายในการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ จึงทำให้บุคลากรพยาบาลมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ดี

นอกจากนั้นนโยบายการบริหารขององค์กร ยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล โดยมีระบบการนิเทศงาน และระบบพยาบาลที่เลี้ยง กล่าวคือ สำหรับพยาบาลวิชาชีพที่จบใหม่ เมื่อเข้าสู่ระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มการพยาบาล จะได้รับการปฐมนิเทศ และหมุนเวียนศึกษางานในหอผู้ป่วยต่าง ๆ และเมื่อเริ่มปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย จะได้รับการปฐมนิเทศอีกครั้ง เพื่อเตรียมเข้าปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรพยาบาลได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะเฉพาะที่หน่วยงานต้องการ ส่งผลให้เข้าใจงานได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นหัวหน้าหอผู้ป่วยมีการมอบหมายให้พยาบาลวิชาชีพอาวุโสเป็นที่เลี้ยงในขณะฝึกปฏิบัติ อีกทั้งได้การแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ร่วมงาน และได้รับการถ่ายทอดจากหัวหน้างาน ระหว่างการปฏิบัติงาน ตลอดจนการนิเทศจากพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ซึ่งช่วยให้บุคลากรพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยได้เรียนรู้ และฝึกทักษะเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทำให้มีความสามารถในการปฏิบัติเพิ่มขึ้น จึงมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ดี

อย่างไรก็ตามถึงแม้ความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยรวม อยู่ในระดับดีมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าความสามารถในการปฏิบัติด้านอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ และเมื่อศึกษาในรายละเอียด พบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อบ่งชี้ในการสวนปัสสาวะ การประเมินการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ การวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาเมื่อปัสสาวะไม่ออก และการประเมินความจำเป็นและตัดสินใจแยกผู้ป่วยที่ติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าความสามารถอื่น ๆ เช่นกัน ความสามารถดังกล่าวเป็นทักษะเชิงการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking Skill) หรือ ความรู้ (Cognitive) ซึ่งบุคลากรพยาบาลต้องใช้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นฐานในการปฏิบัติ หรือมีทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) ทั้งนี้อาจเนื่องจากรูปแบบของการให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นการประชุมวิชาการ มีระยะเวลาประมาณ 1 วัน ซึ่งไม่ได้เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ของบุคลากรพยาบาล และกลุ่มตัวอย่างเพียงส่วนน้อยที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่ทำให้เกิดทักษะการคิดพิจารณาเหตุผล และเป็นการพัฒนาความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. ทศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

ผลการศึกษาพบว่าทศนคติต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .33, p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการพยาบาลได้รับการสนับสนุน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อีกทั้งการที่มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติดังกล่าว ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวมีคุณลักษณะที่ครบถ้วนทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ประโยชน์ ความสอดคล้องกับบริบท ความสามารถปฏิบัติตามและเข้าใจได้ง่าย การประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน และการเห็นผลลัพธ์จากการนำไปใช้อย่างชัดเจน จึงมีทศนคติที่ดีต่อแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

นอกจากนั้นในการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวไปใช้ในคลินิก บุคลากรพยาบาลได้รับการนิเทศจากหัวหน้างาน และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล รวมถึงได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาล เพื่อปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติในคลินิก ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการใช้นโยบายดังกล่าว ประกอบกับการรับรู้ข้อมูลที่ดีเกี่ยวกับการลดอุบัติการณ์การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ จากบุคลากร

ในหอผู้ป่วยที่เคยทดลองใช้แนวปฏิบัตินี้มาก่อน โดยการเสนอผลงานในการประชุมวิชาการประจำปี และการจัดทำโปสเตอร์เผยแพร่ผลงาน จึงทำให้บุคลากรรับรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ นอกจากนั้นการที่บุคลากรพยาบาลได้รับการสนับสนุนจากองค์กร ในการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะไปใช้ โดยการให้ความรู้ก่อนเข้าปฏิบัติงาน การนิเทศระหว่างปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในหน่วยงาน และการมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติอย่างเพียงพอ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับโรเจอร์ (Roger, 1995) ที่กล่าวว่า การที่บุคลากรรับรู้ถึงคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวกับประโยชน์ ความสอดคล้องกับบริบท ความสามารถปฏิบัติตามและเข้าใจได้ง่าย การประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน และการเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรพยาบาลเกิดทัศนคติที่ดีต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จึงยอมรับและปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าว

5. การสนับสนุนจากองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .35, p < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ได้กำหนดเป้าหมาย และนโยบายในการป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะไว้อย่างชัดเจน และสื่อสารนโยบายดังกล่าวไปสู่บุคลากรทุกระดับ รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรพยาบาล โดยจัดทำพรรณนาลักษณะงาน (Job Description) เป็นลายลักษณ์อักษร มีสายการบังคับบัญชาจากหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยไปสู่บุคลากรพยาบาล และผู้ปฏิบัติงานระดับอื่น และสายการประสานงานจากงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลไปสู่หอผู้ป่วยและหน่วยงาน ดังนั้นหัวหน้าหอผู้ป่วยจึงมีบทบาทเป็นผู้นิเทศงาน และควบคุมคุณภาพการพยาบาลในหอผู้ป่วย โดยติดตามการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาล รวมถึงการประเมินผลลัพธ์จากการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะไปใช้ในหอผู้ป่วย นอกจากนั้นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล มีบทบาทในการประสานงานกับหอผู้ป่วย นิเทศการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาล และประเมินผลลัพธ์จากการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะไปใช้ในภาพรวม ตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายบริหาร เพื่อจัดหาชุดอุปกรณ์สวนปัสสาวะที่ปราศจากเชื้อ น้ำยาล้างมือ และกระดาษเช็ดมือสะอาดให้ใช้อย่างเพียงพอ การกำหนดบทบาทหน้าที่ดังกล่าวมีส่วนเอื้ออำนวยในการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในคลินิก

นอกจากนั้นมีการจัดระบบการทำงาน โดยมีการนิเทศการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่หอผู้ป่วย และ การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยบุคลากรที่เข้าปฏิบัติงานใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศเกี่ยวกับเนื้อหาและองค์ประกอบของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และมีการประชุมฟื้นฟูความรู้แก่บุคลากรพยาบาลเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะระหว่างประจำการปีละครั้ง ตลอดจนการจัดทำคู่มือปฏิบัติการสวนปัสสาวะ และการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะประจำไว้ที่หอผู้ป่วย ซึ่งช่วยให้บุคลากรพยาบาล สามารถนำมาทบทวนและฟื้นฟูความรู้ได้ในภายหลัง อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมทบทวนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะภายในหอผู้ป่วย เพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติจริง ช่วยให้บุคลากรพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล และสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง

การประเมินผลสัมฤทธิ์จากการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยมีระบบการเฝ้าระวังการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ พร้อมทั้งจัดทำแผนภูมิควบคุมอัตราการติดเชื้อในหอผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อดังกล่าว และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่บุคลากรพยาบาลเกี่ยวกับอุบัติการณ์การติดเชื้อนี้เป็นประจำทุกเดือน รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับในภาพรวมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล เพื่อใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ นอกจากนี้มีการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรพยาบาลได้แลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับหน่วยงานของตน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความรู้สึกรถึงพันธะผูกพันที่จะนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร จากการสนับสนุนดังกล่าว ทำให้บุคลากรพยาบาลสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้อย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ โกตซ์, เคดซุฟ, เวกเนอร์ และ มัดเดอร์ (Goetz, Kedzuf, Wagener, & Muder, 1999) ที่ทำการศึกษาโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่หอผู้ป่วย และหัวหน้าหอผู้ป่วยทบทวนการปฏิบัติและอุบัติการณ์การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ร่วมกันกับบุคลากร พบว่าบุคลากรมีการปฏิบัติที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาของ โรเซนทาล, กัซแมน และ ซาฟดาร์ (Rosenthal, Guzman, & Safdar, 2004) ที่ได้ทำการศึกษาในทำนองเดียวกัน พบว่า บุคลากรมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ พิมพา ปันตัน (2547) ที่พบว่า การสนับสนุนด้านการให้ความรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับ ทำให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล

ได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น และการศึกษาของ จุฬารัตน์ รุ่งรัชชัย (2547) พบว่า การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร สามารถพยากรณ์การดำเนินงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อได้ร้อยละ 69

นอกจากนั้นการศึกษาในโรงพยาบาลกรุงเทพ โดยใช้การอภิปรายกลุ่ม และร่วมกันวิเคราะห์หาช่องว่างระหว่างความรู้ และการปฏิบัติจริงของบุคลากร แล้วปรับเปลี่ยนการปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ พบว่า บุคลากรใส่สายสวนปัสสาวะตามข้อบ่งชี้ได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการสวนปัสสาวะลดลง (ไพฑูรย์ บุญมา, อภิญญา ไทยวงศา และ บราลี หาญกล้า, 2547) ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาของ สุทธิพันธ์ อนุอมพันธ์ (2548) ที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย การประชุมกลุ่ม โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ค้นหาทางเลือก และวิธีการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา พบว่า ได้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมสถานการณ์และเป็นที่ยอมรับจากผู้ปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะเพิ่มขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ และการจัดกิจกรรมการทบทวนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ยังอยู่ในระดับน้อย โดยมากกว่าร้อยละ 20 สำหรับการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาลโดยรวม อยู่ในระดับเป็นประจำและระดับบ่อยครั้ง แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเทปัสสาวะโดยใช้ภาชนะรองรับที่สะอาดและแยกสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย และการเปลี่ยนสายสวนและถุงรองรับปัสสาวะทั้งหมดในกรณีที่คาสายสวนปัสสาวะเป็นเวลานาน อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง โดยมากกว่าร้อยละ 20 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสนับสนุนในด้านการให้ความรู้ และฝึกทักษะ อาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้บุคลากรพยาบาลนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ได้อย่างต่อเนื่อง

สมมติฐานที่ 2 คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และ การสนับสนุนจากองค์กร สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้

ในการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กร ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติของบุคลากร

พยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ได้ร้อยละ 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .20, p < .01$) ปัจจัยที่เข้าสู่สมการการถดถอยพหุคูณขั้นตอนที่หนึ่ง คือ การสนับสนุนจากองค์กร โดยมีอำนาจการทำนายร้อยละ 13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .13, p < .01$) สามารถอธิบายได้ว่า องค์กรมีบทบาทสำคัญตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล ตลอดจนการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดเป้าหมาย นโยบายอย่างชัดเจน การมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ และการนิเทศงานตามสายการบังคับบัญชา การจัดระบบการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในคลินิก ให้ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนการพัฒนาความสามารถของบุคลากรพยาบาลในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยการให้ความรู้และฝึกทักษะ รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้บุคลากรได้ทบทวนและประเมินการปฏิบัติของตนตามแนวปฏิบัติดังกล่าว นอกจากนี้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ การที่องค์กรให้การสนับสนุนทั้งด้านนโยบาย การจัดระบบงาน และทรัพยากรดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บุคลากรพยาบาลมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่เข้าสู่สมการการถดถอยพหุคูณขั้นตอนที่สอง คือ ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยมีอำนาจการทำนาย ร้อยละ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .05, p < .01$) เนื่องจาก นโยบายขององค์กรที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรพยาบาลที่มีประสิทธิภาพน้อยได้รับการนิเทศจากผู้ที่มีประสบการณ์มาก ช่วยให้บุคลากรพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ในช่วงระยะเวลาของการปฏิบัติงานในการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ผู้ปฏิบัติได้มีโอกาสเรียนรู้โดยตรงจากการปฏิบัติ จึงทำให้ผู้ที่มีประสบการณ์มาก ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ดี

ปัจจัยที่เข้าสู่สมการการถดถอยพหุคูณขั้นตอนที่สาม คือ ทักษะติดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยมีอำนาจการทำนายร้อยละ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .02, p < .01$) อธิบายได้ว่า บุคลากรพยาบาลได้รับข้อมูลที่ดีเกี่ยวกับคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาล และ ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าว โดยเชื่อและมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้ป่วย ซึ่งนำไปสู่การยอมรับ และนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวจึงมีผลต่อการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

สำหรับปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ได้แก่ คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อีกทั้งยังได้ดังนี้ การที่บุคลากรพยาบาลรับรู้ถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และมีความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ จะทำให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ดี แต่ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทั้งนี้อาจเนื่องจากคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลนั้น จำเป็นต้องก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีก่อน จึงจะนำไปสู่การยอมรับและปฏิบัติตาม ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวจึงไม่ได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ดังที่โรเจอร์ (Roger, 1995) กล่าวว่า การให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลนั้นจะทำให้บุคลากรเกิดทัศนคติที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับและนำไปใช้ในการปฏิบัติ ในทำนองเดียวกัน ปัจจัยด้านความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะนั้น เป็นผลจากการที่บุคลากรพยาบาลได้รับการสนับสนุนจากองค์กรด้านการให้ความรู้และฝึกทักษะ เพื่อให้บุคลากรพยาบาลสามารถแสดงพฤติกรรม หรือ ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวอาจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาล จึงไม่สามารถทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้

โดยสรุปผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กร ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และ ทัศนคติต่อการใช้นโยบายการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะได้ ร้อยละ 20 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยในบางส่วนเท่านั้น ส่วนค่าอำนาจการทำนายที่เหลืออีกร้อยละ 80 น่าจะเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีดังนี้

1. ด้านบริหารการพยาบาล ควรมีนโยบายในการสนับสนุน โดยเฉพาะด้านการให้ความรู้ และฝึกทักษะ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรพยาบาล ในด้านการคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ตลอดจนการส่งเสริมให้บุคลากรพยาบาลคงไว้ซึ่งการมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ โดยใช้แหล่งประโยชน์จากเพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างานในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่ดี รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรพยาบาลได้รับความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. ด้านบริการพยาบาล บุคลากรพยาบาลควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ การคงไว้ซึ่งการมีความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล โดยการประเมินความสามารถของตนเอง และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการมีทัศนคติที่ดี และการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การลดอุบัติการณ์การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ

3. ด้านการศึกษาวิจัย ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปมีดังนี้

3.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

3.2 ควรมีการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล โดยการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินความสามารถในการปฏิบัติที่เป็นจริง อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การประเมินโดยผู้ร่วมงาน หรือ หัวหน้าหอผู้ป่วย หรือ การสังเกตของผู้วิจัย เป็นต้น

3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นอื่น เช่น การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาล ตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ